

Taimikasvatusalased nõuanded

Nädal 16, 2017

Scandagra agronoom-nõustaja Tiiu Annuk

Viimase aja ilm on olnud väga heitlik. Eelmise nädala algus oli juba suviselt soe, aga pärast seda hakkas ilm külmemaks minema ja neljapäeval sadas nii mõneski Eesti piirkonnas lumi maha, lumelisa tuli veel nädalavahetuselgi. Ilmad läksid talviselt külmaks, see pidurdas oluliselt ka põllutöid.

**Talvised ilmaolud pidurdavad põllutöid.
Virumaa, 13.04.2017**

Loodame parimat, et külm taimedele liiga ei tee, kuna paljud jõudsid juba väetise ära panna ning taimed hakkasid kasvama, seega suhkru- ja tärklis- sisaldus taimedes on vähenenud ja taimed külmale vastuvõtlikumad. Õnneks polnud eelnev soe periood väga pikalt ja loodame, et taimed on säilitanud piisavalt varuained, et öökülmadele vastu pidada.

Kõige ohtlikumad on taimedele siiski kevadised hilised öökülmad, mil keskmine ööpäevane temperatuur on üle +10°C ja sel juhul võivad külmakahjustused olla väga suured.

Peale külmaperioodi tuleb aga kindlasti soe ja seega on mõistlik mõningaid taimekaitseteid ette planeerida. Kuna hernes ja põlduba on kultuurid, mida külvatakse sageli esmajärjekorras, tuleks mõelda ka umbrohutõrjele, mida ja millal kasutada.

Enamus herne ja põldoa umbrohutõrjevahenditest kasutatakse juba enne kultuuri tärkamist. Seega tuleb siinkohal juttu just nendest. Kindlasti tasuks meelde tuletada, et kui planeerite kultuuril kasutada tärkamiseelseid tooteid, rullige põld peale külvi, kuid kindlasti enne umbrohutõrjet. Peale selliste toodete kasutamist ei tohi mullapinda liigutada. Mulla mõjuga toodetele on iseloomulik see, et nad peale mullale pritsimist jätavad nõ nähtamatu kile, kus siis idanevad ja juba idanenud umbrohud hävitatakse. Kindlasti tuleb silmas pidada, et nende toodete kasutamisel on efektiivseks toimimiseks vajalik piisav mullaniiskus. Kui preparaat pritsitakse kuivale mullale, siis toode ei toimi või toimib kehvasti. Kõikidele mulla kaudu toimivatele toodetele on soovitatav lisada mullamärgajat Bostat 0,2 l/ha, kuna see hoiab preparaadi mulla pindmises kihis ning aitab umbrohtude vastu kauem mõjuda. Eelkõige soovime kasutada klomasooni sisaldavate toodete puhul nagu nt Lingo. Mullapreparaate pole soovitatav kasutada kui orgaanilise aine sisaldus mullas on üle 10%.

Enne tärkamist on lubatud kasutada põldoale:

- Stomp CS 1,0-1,45 l/ha, Fenix 3,0 l/ha, Boxer 800 EC 4,0 l/ha, Lingo 2,0 l/ha, Sharpen 40 CS 1,1-1,6 l/ha.

Enne tärkamist on lubatud kasutada hernele:

- Stomp CS 1,0-2,2 l/ha, Boxer 800 EC 4,0 l/ha, Activus 330 EC 4,0 l/ha, Fenix 3,0 l/ha, Lingo 2,0 l/h, Sharpen 40 SC 1,1-2,5 l/ha.

Kõiki tooteid saate omavahel kombineerida, et saada soovitud umbrohuspekter. Siinkohal toon ära erinevate toodete põhilise umbrohuspektri.

Stomp CS (pendimetaaliin 455 g/l), **Sharpen 40 SC** (pendimetaaliin 400 g/l) ning **Activus 330 EC** (330 g/l pendimetaaliin) on sama toimeainega tooted, seega umbrohuspektri osa on neil sarnane. Tooted on tõhusad kõrreliste umbrohtudele nagu rukki-kastehein, aas-rebasesaba, murunurmikas, samuti kaheiduleheliste ja laialeheliste umbrohtudele nagu roomav madar ehk virn, kõrvikud, iminõgesed, kummelid, vesihein, põldlõosilm, mailased, kannikesed jt. Vähene mõju kesalillele.

Põldlõosilm

Fenix (aklonifeen 600 g/l) on väga laia spektriga ning kasutades 2,5 l/ha on hea kuni väga hea mõju järgnevatele umbrohtudele: kahar kirburohi, põld-lõosilm, põldmagun, põld-litterhein, roomav madar ehk virn, harilik kirburohi, harilik vesihein, harilik linnukapsas, kesalill, kummel, valge hanemalts, raps võõrkultuurina, iminõgeselised, piimohakalised, harilik malts. Keskmise mõju: erilehine linnurohi, kannikeselised, murunurmikas, raudnõges, konnatatar, kurerehalised, põldmailane, pärsia mailane. Ebapiisav mõju: must maavits, harilik ristirohi, harilik nälghein, piimalill, hõlmehine mailane, kollane jaanikakar. Kindlasti tuleb arvestada, et nt Fenix'i 1,0 l/ha norm ei pruugi kesalille suure arvukuse korral olla piisav.

Boxer 800 EC (800 g/l prosulfokarb) tõrjub nii kõrrelisi kui kaheidulehelisi

Roomav madar ehk virn

umbrohtusid: murunurmikas, tähk-rebashein, harilik malts, harilik piimalill, harilik punand, võõrkakar, roomav madar ehk , põldsinep, must maavits, vesihein, mailased, verev iminõges, harilik hiirekõrv, harilik linnukapsas, harilik kurekael, valge hanemalts, põld-rebasesaba, rukki-kastehein, raiheinad, konnatatar, kirburohi. Hea kuni mõõdukas mõju põld-piimohakale. Mõõdukas mõju:

tähk-kukehirss, kesalill, kummelid, põldkannike, erilehine linnurohi. Soovitatav paagisegu on 2,0 l/ha Boxer 800 EC + 1,35 l/ha Stomp CS'ga, sellega suurendame mõju põld-litterheinale, põld-lõosilmale, raudnõgesele, põldkannikesele, kukemagunale, põld-piimohakale, kõrvikutele.

Lingo (klomasoon 45 g/l, linuroon 250 g/l) tõrjub samuti nii kõrrelisi kui kaheidulehelisi umbrohtusid, hästi tõrjutavad on: tähkjas kukehirss, itaalia raihein, koerputk, rebasheinad, harilik kikkaputk, harilik põldkortsleht, harilik hiirekõrv, valge hanemalts, punane hanemalts, harilik ogaõun, roomav madar, iminõges, üheaastane seljarohe, kukemagun, linnurohi, konnatatar, harilik kirburohi, harilik ristirohi, piimohakas, must maavits, vesihein, raudnõges, kõrvenõges ja pärsia mailane. Mittetõrjutavad: põldrebasesaba, kurereha, mõru kirburohi, tömbilehine oblikas, hõlmlehine mailane, põldohakas. Kuna Lingo toimeaine linuroon läks lubatud toimeainete hulgast maha, lõpetatakse ka selle toote turustamine ning kasutamine. **Lubatud on turustada kuni 03.09.2017 ja kasutada kuni 03.06.2018, seega kellel on toode olemas, saab seda veel ka järgmine kevad kasutada.**

Talirapsi umbrohutõrje

Esimeste soojadega läheneb ka talirapsi umbrohutõrjeaeg, teatud tooteid aga saab kasutada väga lühikese perioodi vältel. Talirapsil on kevadel võimalik kasutada umbrohutõrjeks sisuliselt kolme toodet: **Galera, Lontrel 72 SG ja Salsa.**

Galera tõrjub efektiivselt järgnevaid umbrohtusid: kesalill, rukkilill, roomav madar ehk virn, konnatatar, põldohakas, põld-piimohakas. Valget hanemaltsa tõrjuks Galera ka, aga sageli võib talirapsis juhtuda, et enamus maltsast pole veel selleks ajaks tärganud, kui on toote kasutamise aeg. Hiljem on aga talirapsil õienupud väljas ning Galera kasutamise aeg ümber. Galera'ga pritsimisel tuleb olla talirapsil väga ettevaatlik, kuna kahjustab arenevaid õienuppe. Õiepungad peavad olema kattedehtedega kaetud! Õiget kasutusaega on talirapsil raske leida, tavaliselt on selleks esimene sooja ilmaga päev, samas sobib toode ideaalselt kasutamiseks suvirapsil. Üldiselt ei ole soovitatav Galera't segada teiste toodetega, kuna oma äkilise toime tõttu võib kahjustada kultuuri. Kulunorm 0,3 l/ha + märgaja.

Harilik malts

Lontrel 72 SG hävitab paljusid umbrohuliike, näiteks kesalille, konnatatart, rukkilille ja põldohakat. Galera eelis Lontrel 72 SG ees on see, et ta tõrjub maltsa ja virna. Erinevalt Galera'st, ei kahjusta Lontrel 72 SG moodustuvaid õienuppe ja on ka pisut paindlikuma kasutusajaga (kuni kasvufaas 55 - õisiku pearaag ja õieraod on saavutanud $\frac{3}{4}$ oma pikkusest). Nii Galera kui Lontrel 72 SG'ga pritsimisel on oluline silmas pidada, et temperatuuril alla +8°C ei tasuks pritsima minna,

optimaalne ööpäevane temperatuur on vähemalt +10...+12°C. Lontrel 72 SG kulunorm 125-165 g/ha+märgaja.

Salsa tõrjub eelkõige ristõielisi umbrohtusid, kesalille, kurerehasid, piimohakat,

Kesalill

vesiheina ja väikest kesalille. Iseenesest saab vajadusel segada Lontrel'iga, kuid sageli on probleem kasutusajas, sest Salsa'ga pritsimine peaks toimuma varasemal ajal, kuna ta ei tõrju suuri umbrohtusid. Kevadel talirapsil kasutades võib jääda seetõttu mõju ebapiisavaks, kuna talvitunud umbrohud on Salsa efektiivseks tõrjeks liiga suured. Kulunorm 15-25 g/ha + märgaja.

Kui märkad oma põllul probleeme või soovid lisainfot meie toodete kohta, võta nõu saamiseks julgesti ühendust oma piirkondliku müügispetsialistiga!

MÜÜGISPETSIALISTID:

Agu Lepik	tel: 509 7396	agu.lepik@scandagra.ee	(Viljandi-, Jõgeva- ja Järvamaa)
Ahti Ahven	tel: 513 9743	ahti.ahven@scandagra.ee	(Ida- ja Lääne-Virumaa)
Andres Rebane	tel: 507 8413	andres.rebane@scandagra.ee	(Viljandi-, Jõgeva- ja Järvamaa)
Diana Peedel	tel: 5196 8277	diana.peedel@scandagra.ee	(Tartu-, Valga- ja Põlvamaa)
Kristjan Kasearu	tel: 501 9475	kristjan.kasearu@scandagra.ee	(Tartu- ja Põlvamaa)
Mart Toomsalu	tel: 513 2955	mart.toomsalu@scandagra.ee	(Harju-, Järva-, Rapla- ja Saaremaa)
Sandra Hellat	tel: 5388 5920	sandra.hellat@scandagra.ee	(Pärnumaa)
Teet Tali	tel: 507 1864	teet.tali@scandagra.ee	(Võru-, Valga- ja Põlvamaa)
SÖÖTADE MÜÜK:			
Merje Kask	tel: 5346 0805	merje.kask@scandagra.ee	(Lääne-, Saare- ja Hiiumaa)
Raimo Loorberg	tel: 518 5044	raimo.loorberg@scandagra.ee	(Viljandi- ja Järvamaa)
Magnus Ott	tel: 513 8322	magnus.ott@scandagra.ee	(Lõuna-Eesti, Viru- ja Jõgevamaa)

